

BULLETIN

VAN MONDELINGE VRAGEN EN ANTWOORDEN

VRAGENUURTJE VAN FEBRUARI 2014

2014/003 OCMW dienstverlening

02/2014

2014/004 Lokaal dienstencentrum De Muide

02/2014

2014/003 OCMW dienstverlening

Mevrouw Evita Willaert, OCMW-raadslid

De jaarlijkse Belfius-studie over de OCMW-financiën kreeg behoorlijk wat weerklank in de pers de voorbije week. Dat de economisch-financiële crisis en de vergrijzing de OCMW-financiën onder druk zet, was/is niet langer echt nieuws. En uiteraard is het beheer van woonzorgcentra een financiële dobber voor de OCMW's. In de pers ging daarbij heel veel aandacht uit naar OCMW's die wel en diegene die niet zelf nog een woonzorgcentrum uitbaten. Dit leidde tot kortzichtige analyses als privatiseren, of verhogen van de dagprijs,... waarbij gemakshalve abstractie werd gemaakt van de maatschappelijke meerwaarde van deze initiatieven, door het feit dat lokale besturen hier een verantwoordelijkheid opnemen: uitbreiden van het aanbod, goede kwaliteit tegen betaalbare prijzen, toegankelijk voor iedereen, pluralistisch ingesteld.

Ondertussen zet ons Gentse OCMW momenteel volop in op de bouw van een vijfde woonzorgcentrum, Zuiderlicht in Mariakerke. Gezien de voorbije commotie lijkt een bevestiging van de gemaakte afspraken wenselijk.

Verbindt de voorzitter politieke conclusies aan de Belfius-studie met betrekking tot het ouderenzorgbeleid van het OCMW?

De heer Rudy Coddens, OCMW-voorzitter

Geachte raadslid Willaert

De jaarlijkse studie van Belfius heeft zeker zijn meerwaarde, maar we moeten er ons van bewust zijn dat er een aantal zeer algemene conclusies uitgelicht worden.

We stellen spijtig genoeg vast dat sommige openbare besturen jarenlang niet geïnvesteerd hebben in de infrastructuur of in de professionalisering van hun residentiële ouderenzorgvoorzieningen. Zij zien zich vandaag geconfronteerd met zware investeringen om aan de nieuwe normen te voldoen. Daarnaast worden er soms dagprijzen gehanteerd die tot 40% lager liggen dan een gemiddelde dagprijs.

BULLETIN VAN MONDELINGE VRAGEN EN ANTWOORDEN

Privatisering of commercialisering wordt veelal voorgesteld als de heiligmakende oplossing om snel van een financieel verlieslatende dienstverlening af te komen. Maar niets is minder waar vooral als men ook onderstaande zaken in rekening brengt:

1. Naargelang de juridische vorm die men kiest, wordt men geconfronteerd met een enorme stijging van de responsabiliseringsbijdrage voor de pensioenen.
2. Daarnaast heeft een drastische daling van het personeelsbestand gevolgen op de toekenning van sociale maribel middelen. Die gaan bij afwezigheid van een akkoord met de vakorganisaties verloren.
3. Het strategisch kunnen zetten van een realistische dagprijs beïnvloedt de dagrijspolitiek van de andere actoren, indien het marktaandeel voldoende groot is. In Gent slagen we hier in. Zo zien we dat 90% van de gangbare dagprijzen in Gent minder dan 10% afwijkt van onze huidige dagprijs.

Daarnaast moeten we constateren dat nieuwe privé initiatieven dagprijzen van €65 tot €73 niet schuwen. Eén van de belangrijkste gevolgen van privatisering is dan ook de onmiddellijke stijging van de tussenkomsten voor Gentse senioren in de opnamekosten. Een kleine berekening brengt ons onmiddellijk tot een jaarlijkse stijging van de bijdrage met 2 à 3 miljoen euro. Daarnaast is de verhoging van een maatschappelijk drempel ook een mogelijk gevolg.

Naast een beïnvloeding van de dagprijs beïnvloeden we ook de kwaliteit van de aangeboden zorg. Door hoogwaardige zorg te bieden, wat wij zeker in OCMW Gent doen, op maat van onze senioren wordt deze als standaard verwachting geprojecteerd op onze collega's.

Een ander belangrijk punt is de sociale en pluralistische rol die onze openbare woonzorgcentra spelen. Hoewel we ons voornamelijk richten tot zwaar zorgbehoevende senioren, nemen we daarnaast nog steeds een aanzienlijk aantal senioren op wegens hun sociale context. Wat wegens de beperkte financiële tussenkomst van het RIZIV niet altijd gebeurt in de private woonzorgcentra. Ook het aanbieden van vernieuwende dienstverlening die - zeker in een beginfase - verlieslatend is, wordt door hen niet opgenomen.

Ten laatste wijs ik graag even op de economische realiteit. Deze commerciële aanbieders, ook al heeft de uitbating een vzw statuut, doen dit met een doelstelling om rendement of winst te halen. Indien de sector niet meer financieel rendabel is, zullen ze zich al even snel terugtrekken uit de seniorenzorg. De vraag is dan ook wie zal er dan de garantie op een kwalitatieve zorgverlening op zich nemen?

Het is dan ook belangrijk dat we als openbare actor een voldoende groot marktaandeel behouden en een kwalitatieve zorg aanbieden aan een correcte prijs. Alhoewel, extra kwaliteit – ongeacht de eigen portemonnee

– mag volgens mij iets kosten. Het is nu juist dit alles wat we wensen te bereiken en behouden door de bouw van een vijfde woonzorgcentrum. Ik bevestig dan ook graag de eerder gemaakte afspraken binnen de OCMW – raad rond de bouw van het vijfde woonzorgcentrum.

De conclusie die ik trek uit de Belfius studie is de volgende: een sterke lokale actor in de residentiële ouderzorgvoorzieningen is nog steeds de beste garantie dat iedere burger toegang heeft tot betaalbare en kwalitatieve hulpverlening.

Woordelijk verslag van het debat

De heer Rudy Coddens, OCMW-voorzitter

Voilà collega's, ik stel voor, als alle technische en computerproblemen opgelost zijn, dat we starten met het vragenmoment. Ik wil eerst het woord geven aan collega Evita Willaert die een initiatiefrecht heeft rond OCMW-dienstverlening. Aub collega.

Mevrouw Evita Willaert, OCMW-raadslid

Dank u wel voorzitter.

De jaarlijkse Belfius-studie, jullie wel bekend, over de OCMW-financiën kreeg behoorlijk wat weerklank in de pers de voorbije week. Dat de economisch-financiële crisis en de vergrijzing de OCMW-financiën onder druk zet, was/is niet langer echt nieuws natuurlijk. En uiteraard is het beheer van woonzorgcentra een financiële dobber voor de OCMW's. In de pers ging daarbij heel veel aandacht uit naar OCMW's die wel en diegene die niet zelf nog een woonzorgcentrum uitbaten. Dit leidde tot kortzichtige analyses als privatiseren, of verhogen van de dagprijs,... waarbij gemakshalve abstractie werd gemaakt van de maatschappelijke meerwaarde van deze initiatieven, door het feit dat lokale besturen hier een verantwoordelijkheid opnemen, zijnde uitbreiden van het aanbod, goede kwaliteit tegen betaalbare prijzen, toegankelijk voor iedereen, pluralistisch ingesteld.

Ondertussen zet ons Gentse OCMW momenteel volop in op de bouw van een vijfde woonzorgcentrum, Zuiderlicht in Mariakerke. Gezien de voorbije commotie lijkt een bevestiging van de gemaakte afspraken wenselijk. Dus onze vraag is of de voorzitter politieke conclusies verbindt aan de Belfius-studie met betrekking tot het ouderenzorgbeleid van het OCMW?

De heer Rudy Coddens, OCMW-voorzitter

Goed, dank u wel collega.

De jaarlijkse studie van Belfius heeft zeker zijn meerwaarde, we gaan dat niet ontkennen, maar we moeten er ons ook van bewust zijn dat er een aantal zeer algemene conclusies uitgelicht worden.

We stellen inderdaad spijtig genoeg vast dat sommige openbare besturen jarenlang niet geïnvesteerd hebben in de infrastructuur of in de professionalisering van de residentiële ouderenzorgvoorzieningen. Zij zien zich vandaag geconfronteerd met onoverkomelijke problemen en met zware investeringen om aan de huidige normen te voldoen. Daarnaast stellen we ook soms vast dat dagprijzen gehanteerd worden die tot 40% lager liggen dan een gemiddelde dagprijs.

Privatisering of commercialisering wordt veelal voorgesteld, of eigenlijk heiligmakend voorgesteld als de oplossing om snel van een financieel verlieslatende dienstverlening af te komen. Maar als we dat eens dieper gaan analyseren en ruimer en op langere termijn gaan bekijken is dat echt niet zo en ik wil zeker een aantal elementen meegeven waar we toch rekening moeten mee houden en eigenlijk dat andere besturen dat ook best doen.

1. Naargelang de juridische vorm waarvoor men kiest, wanneer men een eigen woonzorgcentrum afstoot, kan men geconfronteerd worden met een enorme stijging van de responsabiliseringsbijdrage voor de pensioenen. Zoals u weet zijn er twee systemen waarbij dat je ofwel gaat voor statutarisering ofwel voor een ander statuut en waarbij dat het van het één of het ander een responsabiliseringsbijdrage kan gevraagd worden.

2. Daarnaast heeft een drastische daling van het aantal personeelsleden gevolgen op de toekenning van sociale maribel middelen. Die gaan bij afwezigheid van een akkoord met de vakorganisaties verloren. En we merken overal waar er een overdracht is of een afstoten is van eigen woonzorgcentrum naar een andere organisatie, dat de vakbonden algemeen daar niet echt gelukkig mee zijn en akkoord mee gaan. Dus met andere woorden, ook geen akkoord geven. Een tweede belangrijk element.

3. De ervaring leert ons ook dat het strategisch kunnen zetten van een realistische dagprijs ook de dagprijspolitiek van de andere actoren op het grondgebied of in de omgeving beïnvloedt, weliswaar als het marktaandeel voldoende groot is, wat hier zeker in Gent het geval is en ik wil daar ook bij aantonen dat in Gent we hier in slagen om een stuk marktregulerend te zijn, door een correcte goede prijs te zetten. We zien bijvoorbeeld dat 90% van alle woonzorgcentra in Gent en de regio eigenlijk de dagprijs heeft van het OCMW met een maximum van 10% meer. Dus in die zin is dat goed, dat is eigenlijk een heel positieve vaststelling.

We stellen ook vast dat als er in Vlaanderen nieuwe privé initiatieven zijn dat er vandaag dagprijzen worden aangerekend van €65 tot €73, dat men die prijzen niet schuwt. Eén van de belangrijkste gevolgen daarvan, stel dat die trent, dat dit de trentzetting is en dat dit het voorbeeld is waar anderen zich naar richten, is eigenlijk het gevaar dat die stijging, die algemene verhoging, er ook zou kunnen voor zorgen dat dan uiteindelijk het geld van het OCMW aan een andere kant buiten gaat, namelijk in tussenkomst van de bijdragen van ouderen die het zelf niet kunnen betalen aan die woonzorgcentra. Stel dat inderdaad tussen 65 en 73 euro, wat nu woonzorgcentra vragen, dat het in die richting zou opschuiven, algemeen

in Gent, hebben we eens een snelle berekening gemaakt en zouden we merken dat we ongeveer tussen 2 à 3 miljoen euro meer zouden uitgeven dan vandaag. Daarnaast is er eigenlijk ook toch wel op te merken dat er, mocht het alleen maar in private handen zijn of in vzw-handen zijn, dat je toch wel een verhoging hebt van de drempels, maatschappelijke drempels die verhoogd worden.

Nu, naast een beïnvloeding van de dagprijs denk ik ook dat we een invloed hebben, een belangrijke invloed hebben op de kwaliteit door zelf hoogwaardige zorg aan te bieden en ik denk dat rapportering heel duidelijk is en controles uitwijzen dat OCMW-woonzorgcentra bijzonder goede kwaliteit leveren met zorg op maat voor elke senior, dat dit eigenlijk ook wel een beetje trentzettend is, als good practice wordt gezien en eigenlijk ook andere collega's van andere woonzorgcentra daar toch ook een stuk een maat nemen van die kwaliteit.

Een belangrijk ook ander aspect is het feit dat we een sociale en ook een pluralistische rol spelen door inderdaad als openbare woonzorgcentra te blijven meespelen op de huidige markt. We vinden dat ook heel belangrijk dat er naast alleen maar het criterium zorgprofiel waarbij dat in vele initiatieven dit alleen maar meespeelt, bij ons speelt dat ook mee, maar bij ons zijn er ook andere aspecten, zoals echt sociale reden waarbij dat er inderdaad een opname gebeurt, sociale context. Dikwijls ook profielen die door het RIZIV minder forfait meebrengen, maar we houden daar ook wel rekening mee en we proberen ook wel zulke mensen niet in de kou te laten staan. Dus in die zin is dat een heel belangrijk aspect. Daarnaast merken we dat we een aantal vernieuwende zorgen gaan uitproberen, weer trendsetter gaan zijn, maar we weten ook allemaal dat vernieuwende zorg, initiatieven, vooral in de beginsituatie financieel niet gehonoreerd worden. Dus, met andere woorden, als openbare instelling kunnen we dat doen, kunnen we ons wat meer permitteren, maar we nemen toch wel een kwalitatieve lat die we weer wat hoger leggen.

Dus, we merken ook, heel dikwijls, algemeen, in allerlei sectoren, als er inderdaad, de economische realiteit, als inderdaad commerciële aanbieders, op een bepaald moment aan de uitbating, ook al zijn het vzw statuten, hebben ze een vzw statuut, er niet meer aan uit geraken, dat ze uit de markt verdwijnen. Ze hebben natuurlijk de enige mogelijkheid om rendabel te zijn, om zelfs winst te maken om eventueel dan opnieuw uit te breiden enzovoort. Ze kunnen ook niet anders, ik weet dat wel. Maar het is toch wel goed dat er ook openbare spelers op de markt zijn die toch wel wat stabiliteit kunnen bieden, zowel naar garantie van kwaliteit, maar ook naar garantie van dienstverlening. Dus eigenlijk kan ik hierbij besluiten dat het toch wel belangrijk is en de juiste keuze is om als openbare sector verder te blijven investeren om een eerlijke prijs, een correcte prijs aan te rekenen. Kwaliteit en extra kwaliteit mag wel wat kosten, maar we moeten inderdaad daar wel voorzichtig mee zijn, het moet ook de pan niet uitswingen. We moeten wel een goed beleid voeren, het mag wel wat kosten, maar we moeten dat toch goed bewaken. Ik denk dat dit belangrijk is en dat inderdaad het een garantie is als we als openbare sector verder een rol spelen, dat we toch wel kunnen zorgen voor een kwalitatieve, betaalbare, maar ook duurzame zorg. Dus in die zin ben ik ervan overtuigd

en ik heb ook wel de commentaren gehoord in de vorige raad toen we Zuiderlicht hebben goedgekeurd, dat we hier in Gent toch wel verder de kaart kunnen trekken van een eigen, bijkomend woonzorgcentrum. OK?

Mevrouw Evita Willaert, OCMW-raadslid

Dank u wel voor uw antwoord voorzitter.

2014/004 **Lokaal dienstencentrum De Muide**

De heer Jurgen Bockstaele, OCMW-raadslid

In het Vast Bureau van 28 maart 2011 stelde ik de vraag naar de toekomstplannen van het oude lokaal dienstencentrum in de New Orleansstraat in de Muide. Men antwoordde toen dat er culturele verenigingen er voorlopig gebruik van maken en dat er nog toekomstplannen zijn met dit gebouw binnen ouderenzorg. Er waren echter nog geen concrete plannen.

We zijn nu 3 jaar verder en ondertussen is er een nieuw bestuur gestart, vandaar mijn opvolgingsvraag: zijn er ondertussen al concretere plannen voor een nieuw gebouw op de grond waar het oude lokaal dienstencentrum staat? Indien ja, wat lijkt u een realistisch tijdsplan?

De heer Rudy Coddens, OCMW-voorzitter

Beste raadslid Bockstaele

We streven meer en meer om onze Gentse senioren zo lang als mogelijk kwalitatief thuis te laten wonen. We zijn momenteel aan het onderzoeken wat de noden zijn, nu en in de toekomst, aan assistentiewoningen in Gent. Dit onderzoek doen we in samenwerking met dienst wonen en dienst stedenbouw van de Stad Gent.

Zoals jullie reeds weten is OCMW Gent bezig met het opzetten van een aantal projecten om het aanbod van zelfstandig wonen voor senioren uit te breiden.

Projecten:

BULLETIN VAN MONDELINGE VRAGEN EN ANTWOORDEN

27 assistentiewoningen Zwijnaarde – ingebruikname eind 2016

Assistentiewoningen in Sint-Amandsberg – ingebruikname eind 2017

Groepswonen voor senioren in Sint-Elisabethbegijnhof – ingebruikname najaar 2016

Daarnaast zijn we bezig een aanbod van sociale assistentiewoningen uit te breiden in samenwerking met sociale huisvestingsmaatschappijen.

Zo zijn er momenteel 3 projecten die we samen hopen te realiseren:

Project in Mariakerke met de Volkshaard

Project in Gentbrugge met Woningent

Project in Ledeborg met Woningent

Wat de oude locatie van het lokaal dienstencentrum betreft kan ik u het volgende meedelen:

Tot op heden wordt de oude locatie van het lokaal dienstencentrum De Muide nog steeds gebruikt door culturele verenigingen. Dit voorkomt de bezetting van het pand door krakers en krijgt het toch nog een zinvolle invulling.

Vanuit het OCMW zouden we op termijn graag op deze locatie een woonproject realiseren voor zelfstandig wonende senioren. Momenteel is dergelijke realisatie stedenbouwkundig niet mogelijk.

Het gebouw is momenteel volgens het Bijzonder Plan van Aanleg opgenomen als een zone voor volkswoningbouw. Deze zone is echter wel opgenomen in het thematische Ruimtelijk UitvoeringsPlan wonen zodat het kan omgezet worden naar "wonen". Van zodra deze wijziging een feit is, zou het stedenbouwkundig gezien mogelijk zijn om op deze zone assistentiewoningen in te plannen. Daarnaast zal OCMW Gent natuurlijk ook de financiële haalbaarheid moeten bekijken.

Concreet wil dit zeggen dat ik de diensten gevraagd heb om de evolutie van het Ruimtelijke Uitvoeringsplan op te volgen. Ondertussen kunnen de diensten ook alle mogelijk pistes voor financiering bekijken. Dit alles ter voorbereiding om de plannen voor het woonproject in de toekomst te kunnen realiseren.

Woordelijk verslag van het debat

De heer Rudy Coddens, OCMW-voorzitter

Goed, dan wil ik nu het woord geven aan collega Jurgen Bockstaele in verband met lokaal dienstencentrum De Muide.

De heer Jurgen Bockstaele, OCMW-raadslid

Dank u voorzitter.

Geachte voorzitter, beste Rudy, in het Vast Bureau van 28 maart 2011 stelde ik de vraag naar de toekomstplannen van het oude lokaal dienstencentrum in de New Orleansstraat in de Muide. Men antwoordde toen dat er culturele verenigingen er voorlopig gebruik van maken en dat er nog toekomstplannen zijn met dit gebouw binnen ouderenzorg. Er waren echter nog geen concrete plannen.

We zijn nu 3 jaar verder en ondertussen is er een nieuw bestuur gestart, vandaar mijn opvolgingsvraag: zijn er ondertussen al concretere plannen voor een nieuw gebouw op de grond waar het oude lokaal dienstencentrum staat? Indien ja, wat lijkt u een realistisch tijdsplan? Dank u

De heer Rudy Coddens, OCMW-voorzitter

Goed, dank u wel collega, beste Jurgen.

Het is zo dat we inderdaad er naar streven om de Gentse senioren zo lang als mogelijk kwalitatief thuis te laten wonen. Dat we daarnaast investeren in een eigen woonzorgcentra, het is hier net aan bod gekomen. Dat we ook moeten kijken naar tussenvormen van wonen en assistentiewoningen zijn daar een goed voorbeeld van. Het is ook zo dat het al aan bod gekomen is, zal ook in de beleidsnota staan, staat ook in het meerjarenplan, dat we 27 assistentiewoningen willen bouwen in Zwijnaarde, ingebruikname 2016, eind 2016. Sint-Amandsberg, ingebruikname 2017, groepswonen Elisabethbegijnhof, ook de bedoeling najaar 2016.

Maar daarnaast hebben we ook gekeken en gevraagd van waar kunnen we nog bepaalde assistentiewoningen gaan uitbreiden? We denken daarmee aan een zeer nauwe samenwerking met sociale huisvestingsmaatschappijen, zogenaamde sociale assistentiewoningen.

Project Mariakerke met de Volkshaard, verder in onderzoek. Gentbrugge, met Woningent en ook project in Ledeberg, ook met Woningent. Nu, wat de oude locatie van het dienstencentrum betreft op de Muide kan ik u het volgende meedelen: het is nog altijd correct dat die sociaal-culturele organisaties deze locatie gebruiken, eigenlijk om kraken te vermijden.

Want als je deze gasten binnenkrijgt, dan heb je het einde nog niet gezien. Dus in die zin is dat nog altijd het geval, maar ik kan u wel zeggen, op dit moment, dat het vandaag de intentie is om op deze locatie een woonproject te realiseren voor zelfstandig wonen voor senioren.

Assistentiewoningen behoren daar zeker tot de mogelijkheid. Maar

momenteel is dit nog niet mogelijk. Waarom, er is momenteel een afstemming met stedenbouw. Stedenbouwkundig is het niet mogelijk, het gebouw is momenteel volgens het Bijzonder Plan van Aanleg opgenomen als een zone voor volkswoningbouw. Dat is een speciale typologie, maar de zone is wel opgenomen in het thematische Ruimtelijk UitvoeringsPlan wonen zodat het kan omgezet worden naar "wonen". Wonen in het algemeen. En op het moment dat dan de wijziging een feit is, het traject is lopende, dan zullen we daar kunnen assistentiewoningen inplanten. Dus, met andere woorden, het zit in goede banen en er is eigenlijk een principiële keuze gemaakt om daar zo iets op te richten. Natuurlijk als het dan kan volgens het RUP, dan moet er nog geld zijn. Dus we hebben ondertussen aan onze diensten Ouderenzorg gevraagd om, en samen met de financieel beheerder, om de financiële haalbaarheid te bekijken, om te bekijken, gaan we dit zelf doen in de toekomst of zijn er partners die daar kunnen een rol in spelen om daar assistentiewoningen te bouwen. Maar in samenspraak met het OCMW Gent. Dus, met andere woorden, concreet wachten we nu af wat het RUP is, de wijziging is echt wel heel dichtbij. Daarnaast hebben we de opdracht gegeven aan onze diensten om een aantal andere factoren te bekijken: financiën, mogelijke partners, om daar effectief zo snel als mogelijk ook een plan op te starten om assistentiewoningen te bouwen. Dat is eigenlijk concreet de situatie. Dus het is zeker en vast een opportuniteit en ik denk ook, het is gelegen naast het politiekantoor, achter de school en heel dicht bij het nieuw lokaal dienstencentrum Waterspiegel vanwaar er eigenlijk een assistentie kan verleend worden. Dus eigenlijk ideaal gelegen en we zijn al eigenaar van de grond, dus in die zin heel wat mogelijkheden.

De heer Jurgen Bockstaele, OCMW-raadslid

Dat zou heel mooi zijn voorzitter. Dank u wel.